

Steeds meer onleesbare handschriften op school

De meerwaarde van schrijven

Door de komst van computers, tablets en telefoons is onze maatschappij steeds meer gaan typen. Overal zijn toetsenborden. Een veel voorkomende vraag is dan ook "Is schrijven nog wel noodzakelijk?" **Het antwoord is JA!** Schrijven biedt meerwaarde en wel op de volgende gebieden:

- **Schrijven draagt bij aan de ontwikkeling van de fijne motoriek.** Om leesbaar te kunnen schrijven moet een kind in staat zijn om het potlood in diverse richtingen te kunnen bewegen. Dit is een complexe motorische vaardigheid. De typebeweging is een eenvoudige motorische vaardigheid. Door te schrijven doen kinderen dus meer motorische ervaringen op, wat leidt tot een ontwikkeling van de fijne motoriek. Een gebrek aan ervaring kan leiden tot een achterstand in de fijne motoriek met als gevolg dat kinderen onhandig werken in het dagelijks leven en onzeker worden. Schrijven stimuleert de ontwikkeling van de fijne motoriek, want doen is ontwikkelen.
- **Schrijven stimuleert de letterherkenning en daarmee de leesontwikkeling.** Om vloeiend te kunnen lezen, moet een kind de letters herkennen. Tijdens het schrijven wordt de letter gevormd met de eigen handen. Hierbij zijn meerdere hersengebieden betrokken. De hersenen ontwikkelen voor iedere letter een eigen motorprogramma. Typen is een enkelvoudige handeling en heeft maar één motorprogramma. Hoe meer hersengebieden er betrokken zijn hoe sneller en beter een vorm onthouden wordt. Een kind leert de lettervormen dus sneller, wanneer het schrijft.
Daarbij leidt schrijven tot meer variatie in de lettervormen. Hierdoor leren de kinderen de eigenschappen van letters beter herkennen, waardoor ze letters gemakkelijker kunnen onderscheiden.

Het gevolg van onleesbare handschriften

Het gebruik van de toetsenborden maakt dat kinderen minder gaan schrijven. Helaas heeft dit een negatief effect op de leesbaarheid van het handschrift. Wanneer een kind minder schrijft, gaat zijn handschrift en schrijftempo achteruit. Op de basisschool wordt dit vaak nog geaccepteerd. Daar hebben kinderen een beperkt aantal leerkrachten. De leerkracht is vaak vertrouwd met de handschriften van zijn leerlingen en kunnen deze nog ontcijferen. In het voorgezet onderwijs verandert dit. Ieder vak heeft een andere leerkracht. De diversiteit in leerlingen voor een leerkracht neemt toe. Een leerkracht moet soms wel honderden handschriften ontcijferen. Wanneer handschriften onleesbaar zijn, worden antwoorden fout gerekend. Dit kan veel invloed hebben op de cijfers van leerlingen. De leerling wordt dan de dupe van zijn onleesbare handschrift. Daarbij is het afleren van gewoontes op oudere leeftijd lastig, waardoor het aanleren van een leesbaar handschrift veel inspanning kost. Ook is hier minder tijd voor, vanwege het toenemende huiswerk. Vroege signalering en vroege aanpak is belangrijk. Dit kan veel moeilijkheden voorkomen.

Oorzaken van onleesbare handschriften

Er kunnen diverse oorzaken ten grondslag liggen aan onleesbare handschriften, zoals:

- **Problemen in het lichaamsgevoel.** Het coördineren van bewegingen en doseren van kracht is moeilijk. Dit heeft veel invloed op de schrijfbeweging en pendruk.
- **Achterstand in de fijne motoriek.** Het vasthouden van de pen en het aansturen van de schrijfbeweging kost veel inspanning.
- **Problemen in de letterherkenning en automatiseren van lettervormen.** De letters worden onjuist gevormd of nagetekend.
- **Problemen in het planmatig handelen.** Het gebrek aan structuur en overzicht in de lettervorming en tekstopbouw.
- **Concentratieproblemen.** Onvoldoende aandacht voor de lettervormen en/of snelle werktempo's leiden tot onnauwkeurige handschriften.

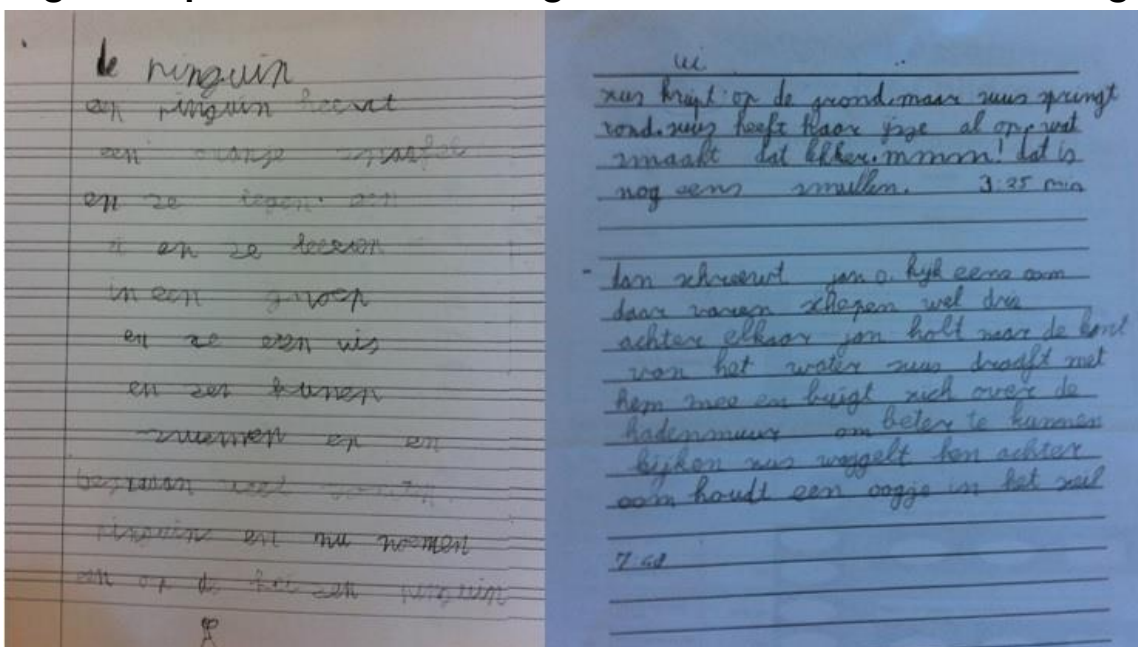
Een ergotherapeut kan de oorzaak in kaart brengen op basis van een korte screening.

Ergotherapie biedt hulp

Een ergotherapeut kan ondersteuning bieden bij de aanpak van schrijfproblemen. Kinderergotherapie Vooruit start de behandeling met een screening. Hieruit volgt een verslag met daarin een verklaring voor de schrijfproblemen, de aanpak van de behandeling en gerichte adviezen. Deze wordt doorgestuurd naar ouders, leerkrachten en overige betrokkenen. Vervolgens gaat de ergotherapeut samen met het kind aan de doelstellingen werken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van divers spel materiaal dat aansluit bij de voorkeuren van het kind. De ergotherapeut onderhoudt contact over de voortgang van het schrift met ouder(s) en leerkracht(en).

Ergotherapie wordt 10 uur vergoed vanuit de basisverzekering.

Voorbeeld: een vooruitgang in het handschrift door middel van 10 uur ergotherapie.

Voor een aanmelding, meer informatie of een uitgebreide presentatie (kosteloos) kunt u contact opnemen met de praktijk:

06 57 55 64 91 of info@kinderergotherapievooruit.nl